

AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖ

— • —

THE QUALITY OF HIGHER EDUCATION

2011

Nr. 8

TYRIMAI • GEROJI PATIRTIS
AKTUALIJOS • DISKUSIJOS

RESEARCH • BEST PRACTICE
TOPICALITIES • DISCUSSIONS

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS
VYTAUTAS MAGNUS UNIVERSITY
KAUNAS 2011

Žurnalą įsteigė
Vytauto Didžiojo universitetas,
leidžia VDU Studijų kokybės centras

The Journal was established
by Vytautas Magnus University
and published by its
Centre for Quality of Studies

MOKSLINIS REDAKTORIUS / SCIENTIFIC EDITOR

KEŠTUTIS PUKELIS • Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University • LT

ATSAKINGOJI REDAKTORĖ / RESPONSIBLE EDITOR

IZABELA SAVICKIENĖ • Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University • LT

REDAKTORIŲ TARYBA / EDITORIAL BOARD

AUDRONĖ ALLAN • Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University • LT

TINEKE A. ABMA • VU medisch centrum / VU University Medical Center • NL

BUKET AKKOYUNLU • Hacettepe üniversitesi / Hacettepe University • TR

JOSÉ-LUIS ARÓSTEGUI • Universidad de Granada / University of Granada • ES

RAIMONDA BRUNEVIČIŪTĖ • Lietuvos sveikatos mokslų universitetas /
Lithuanian University of Health Sciences • LT

ALGIRDAS ČIŽAS • Vilniaus Gedimino technikos universitetas / Vilnius Gediminas
Technical University • LT

VINCENTAS DIENYS • Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras /
Qualifications and Vocational Education and Training Development Centre • LT

GINTARAS DIKČIUS • Vilniaus universitetas / Vilnius University • LT

ROMUALDAS GINEVIČIUS • Vilniaus Gedimino technikos universitetas / Vilnius
Gediminas Technical University • LT

AUDRONĖ JUODAITYTĖ • Šiaulių universitetas / Šiauliai University • LT

VYTOLIS KUČINSKAS • Klaipėdos universitetas / Klaipėda University • LT

SAVILLE KUSHNER • University of the West England • UK

TIM MCMAHON • University College Dublin • IRL

MINDAUGAS MISIŪNAS • Lietuvos kolegijų direktorių konferencija / Directors'
Conference of Lithuanian Colleges • LT

JEAN-LUC PATRY • Universitat Salzburg / University of Salzburg • A

JUSTINAS SIGITAS PEČKAITIS • Mykolo Romerio universitetas /
Mykolas Romeris University • LT

STEPONAS RAUDONIUS • Aleksandro Stulginskio universitetas /
Aleksandras Stulginskis University • LT

CHRISTINA SEGERHOLM • Umea University / University of Umea • SE

HELEN SIMONS • University of Southampton • UK

ROBERT E. STAKE • University of Illinois • USA

EUGENIJUS STUMBRYŠ • Lietuvos mokslo taryba / Research Council of Lithuania • LT

IVAN SVETLIK • Univerza v Ljubljani / University of Ljubljana • SI

DON F. WESTERHEIJDEN • Universiteit Twente / University of Twente • NL

RIMANTAS ŽELVYS • Lietuvos edukologijos universitetas /
Lithuanian University of Educational Sciences • LT

PRANAS ŽILIUKAS • Kauno technologijos universitetas /
Kaunas University of Technology • LT

PRATARMĖ

Šiame „Aukštojo mokslo kokybės“ žurnalo numeryje pristatomi tyrimai ir sukaupta praktinė patirtis gerinant studijų kokybę programos ir dalyko lygmenimis.

Žurnalas pradamas konceptuali terminologiniu straipsniu apie švietimo sąvokos *learning outcome* darninimą lietuvių kalboje (K. Pukelis ir A. Smetona). Šio angliško termino vertimo į lietuvių švietimo terminų sistemą pavyzdžiu diskutuojami semantiniai profesinių terminų vertimo ypatumai. Atskleidžiami tiesioginio vertimo iš vienos švietimo terminų sistemos į kitą semantiniai pavojai, kai išverstas terminas neatitinka pirmąsias reiškinio prasmės pirminėje švietimo tradicijoje.

Antrame straipsnyje (K. Pukelis) pristatoma apibendrinta patirtis rengiant ir atnaujinant studijų programas studijų rezultatų paradigmoje. Aiškinamos studijų programos paskirties (profilio), studijų programos tikslo, būsimojo absolvento profesinės veiklos funkcijų ir studijų programos rezultatų identifikavimo sąsajos, pateikiami jų formulavimo pavyzdžiai. Atskleidžiama studijų programos, dalyko rezultatų ir studento studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų tarpusavio sąsajos ir jų reikšmė studijų programos kokybei, analizuojama studijų rezultatų sandara ir ją sudarančių dimensijų bei parametrų sąsajos, pateikiamos suskaidytų ir sugrupuotų studijų programos rezultatų kritinio derinimo galimybės. Diskutuojama studijų programos komponentų pagrindimo ir kreditų priskyrimo studijų rezultatams logika bei kylančios grėsmės. Straipsnyje pateikiamos gairės, padedančios kokybiškai parengti ir atnaujinti studijų programas.

Kitame straipsnyje (I. Savickienė) detalizuojamas studijų programų rengimo ir

PREFACE

This edition of the journal “The Quality of Higher Education” focuses on researches and practical experience on improving study quality at programme and subject levels.

The journal starts with the conceptual terminological article on the harmonisation of the educational concept *learning outcome* in the Lithuanian language (Pukelis and Smetona). An example of translation of this English term into the Lithuanian system of educational terms is used to discuss semantic peculiarities when translating professional terms. Semantic risks of direct translations from one system of educational terms into another when a translated term does not correspond to the original meaning of a phenomenon in a primary educational tradition are identified.

The second article (Pukelis) presents generalisations on experience when designing and renewing study programmes on the paradigm of learning outcomes. Links among a purpose (profile) of a study programme, aim of a study programme, future graduate’s professional activity functions and identification of study programme outcomes are presented, as well as examples of their formulations are demonstrated. Interrelations among a study programme, subject outcomes and student’s learning achievements and their importance on the quality of a study programme are revealed; the structure of learning outcomes and the links of its dimensions and parameters are analysed; possibilities for critical alignment of divided and grouped outcomes of a study programme are provided. The logic and possible risks of validating components of a study programme and allocating credits to learning outcomes are discussed. The article also provides guidelines for high-quality design and renewal of study programmes.

atnaujinimo etapas, apimantis studijavimo pasiekimų įvertinimą. Aptariama, kaip reikėtų pagrįstai nustatyti studijavimo pasiekimų įvertinimo tipus, suformuluoti įvertinimo kriterijus ir parinkti vertinimo metodus. Didžiausias dėmesys skiriamas įvertinimo kriterijams formuluoti, nes šis elementas mažiausiai minimas autorių darbuose, skirtuose studijavimo pasiekimams įvertinti, o praktikoje vis labiau akcentuojama būtinybė taikyti viešai paskelbtus ir pagrįstus kriterijus. Pagrindinių įvertinimo elementų projektavimas iliustruojamas pavyzdžiais.

Ypač aktualūs tyrimai (E. Stasiūnaitienė ir O. Norkutė) skirti praktikų organizavimo kokybei gerinti universitetinėse studijose. Diskutuojama apie tai, kad atžvalga į praktikos, kaip studijų dedamosios, organizavimo kokybinius parametrus aukštojo mokslo sistemoje padeda siekti studijų kokybės ir glaudesnio bendradarbiavimo tarp darbo pasaulio ir universitetų. Straipsnyje apžvelgiami praktikos organizavimo etapai: įvadinis, bandymų, savarankiškumo įtvirtinimo ir vertinimo. Pateikiami pagrindiniai praktikos universitetinėse studijose kokybės kriterijai ir rodikliai, apibūdinantys keturias praktikos kokybės dimensijas – praktikos struktūrą ir išteklius, praktikos realizavimą, praktikos rezultatų kokybės vertinimą ir praktikos poveikį.

N. Shirbagi straipsnis supažindina skaitytojus, kaip Irano universitetuose tiriama dėstymo kokybė. Pristatoma trijų Irano universitetų dėstytojų ir studentų nuomonė apie „Studentai įvertina dėstymą“ (toliau – SĮD) metodo efektyvumą. Tyrimo respondentų klausiamas, ar SĮD metodas turi įtakos dėstymo kokybės gerinimui, aiškinamasi, ar skiriasi studentų ir dėstytojų nuomonės apie šio metodo efektyvumą, ieškoma ryšių tarp respondentų demografinių kintamųjų ir jų nuomonės apie SĮD metodo efektyvumą. Tyrimas atskleidžia, kad šis metodas neturėtų

Another article (Savickienė) of the journal elaborates the stage of study programme design and renewal that covers evaluation of learning achievements. The author discusses how to validly identify types of learning achievement evaluation, formulate evaluation criteria and choose assessment methods. The greatest attention is given to formulation of evaluation criteria as this is the element that is least mentioned in authors' works aimed at evaluation of learning achievements while the necessity to apply published and valid criteria is increasingly being emphasised in practice. Examples are used to illustrate designing of the main evaluation elements.

Researches (Stasiūnaitienė and Norkutė) aimed at improving quality of organising practices during university studies are of extreme importance. Discussion on the idea that taking into consideration qualitative parameters of organising practice as a component of studies in the system of higher education helps achieving quality of studies and closer cooperation between the labour world and universities is provided. The following stages of organising practice are introduced in the article: introduction, testing, solidifying independence and assessment. The main criteria and indicators of practice quality during university studies are provided. These criteria and indicators describe four dimensions of practice quality: structure and resources of practice, practice realisation, quality assessment of practice outcomes and practice impact.

The article by Shirbagi provides readers with information on how teaching quality is tested in Iranian universities. The research on effectiveness of Student Evaluation of Teaching (SET) from a sample of teachers and students from three Iranian universities is presented. Research respondents have been asked if the SET method influences teaching quality improvement; the question is raised if there

būti vienintelis, kuriuo būtų remiamasi vertinant dėstymo kokybę. Dar daugiau: tyrimo rezultatai rodo, kad SĮD metodą reikėtų naudoti itin atsargiai.

Straipsnyje apie socialinių dalininkų vaidmenį ir bendradarbiavimą užtikrinant studijų programų kokybę (N. Pileičikienė) atskleidžiama, kad veiksmingas bendradarbiavimas sudaro prielaidas studijų metu išugdyti darbo rinkai ir visuomeniniam gyvenimui aktualius mokėjimus. Straipsnyje apibūdinama socialinių dalininkų samprata, įvardijami socialinių dalininkų bendradarbiavimo tikslai, išskiriamos socialinių dalininkų funkcijos studijų programų veiklose ir nustatomi socialinių dalininkų bendradarbiavimo aspektai Lietuvos aukštųjų mokyklų studijų programų veiklose. Autorė pristato tyrimą, kurio duomenys atkleidžia įvairias socialinių dalininkų bendradarbiavimo problemas užtikrinant studijų rezultatais grįstų studijų programų kokybę Lietuvos aukštosiose mokyklose.

Žurnalo tyrimų dalis baigiama straipsniu, kuriame apžvelgiama, kaip studijuoja būsieji pagrindinės mokyklos muzikos ir kitų mokomųjų dalykų mokytojai Švedijoje (L. Bostrom). Pateikiama dviejų mokytojo specialybės studentų grupių Švedijoje lyginamoji analizė, atskleidžianti skirtingus studentų studijavimo stilius ir jų įtaką studentų studijavimo strategijoms. Remiantis tyrimo rezultatais nustatyta: muzikos mokytojo specialybės studentai ir kitų mokomųjų dalykų mokytojo specialybės studentai studijuodami renkasi skirtingą aplinką ir skirtingai vertina nusistovėjusią tvarką, mėgsta studijuoti skirtingu paros laiku. Tyrimas atskleidė įvairiapusiškesnių studijų metodų, rengiant mokytojus, taikymo poreikį.

Žurnalo realijų dalyje pateikiamos nuorodos į pagrindinius teisės aktus, išleistus 2010 m. pabaigoje ir 2011 m., kurie

is any significant difference between students' and teachers' views regarding effectiveness of SET; relationships between respondents' demographic variables and their views regarding effectiveness of SET are analysed. The research has revealed that SET should not be the only method used to assess teaching quality. Moreover, the findings suggest that the SET method should be applied cautiously.

The article on stakeholders' role and cooperation when assuring the quality of study programmes (Pileičikienė) reveals that effective cooperation is a prerequisite for developing skills that are relevant to the labour market and social life. The author describes the concept of stakeholders, identifies the aims of stakeholders' cooperation, enumerates stakeholders' functions in the activities of study programmes, as well as identifies stakeholders' cooperation aspects in the activities of study programmes at the Lithuanian higher education institutions. The author of the article presents the research the data of which reveal various problems related to stakeholders' cooperation when assuring the quality of study programmes based on learning outcomes at the Lithuanian higher education institutions.

The research part of the journal ends with an article that talks about how future teachers for compulsory school learn when compared to music teacher students in Sweden (Bostrom). A comparative analysis of two groups of teacher students in Sweden has revealed different students' learning styles and their influence on students' learning strategies. Based on the results, it can be concluded that in comparison to music teacher students, compulsory teacher students differed in their choice of more formal designs, routine, and the times of the day when they would prefer to learn. The findings suggest the need for more diverse teaching approaches in higher education for teachers.

The part of realities provides references to the main legal acts that regulate higher education

reglamentuoja studijų kokybės vertinimą Lietuvoje. Toliau šioje dalyje aptariami du įvykę renginiai studijų kokybės tema: tarptautinis renginys – penktasis Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo forumas ir nacionalinė konferencija, vykusia Šiaulių universitete. Realijų dalyje taip pat pristatomas Europos socialinio fondo agentūros remiamas projektas „Pirmosios studijų pakopos ir vientisųjų studijų programų atnaujinimas Vytauto Didžiojo universitete remiantis vieningos Europos aukštojo mokslo erdvės principais (SPRA VDU)“. Žurnalas baigiamas apgintų darbų, apimančių studijų kokybės tyrimus, apžvalga: pristatomos dvi Vytauto Didžiojo universitete apgintos disertacijos ir magistro darbas.

Kviečiame žurnalo skaitytojus tapti aktyviais diskusijų dalyviais ir pasidalyti atliktų tyrimų rezultatais kituose žurnalo numeriuose.

quality assessment in Lithuania and that were issued at the end of 2010 and in 2011. Two events related to higher education quality are discussed further in the section: the Fifth European Quality Assurance Forum for Higher Education and a national conference that was organised in Šiauliai University. The project “Renewing First Cycle and Integrated Study Programmes at Vytautas Magnus University on the Basis of Common European Higher Education Area Principles” sponsored by the European Social Fund Agency is also presented in the part of realities. The journal ends with the review of defended theses related to researches on study quality: two dissertations defended at Vytautas Magnus University and one master thesis.

We kindly invite all journal readers to actively participate in discussions and share their research results in other editions of the journal.

Redaktorių tarybos vardu
On behalf of the Editorial Board

KĘSTUTIS PUKELIS

IZABELA SAVICKIENĖ

TURINYS • CONTENTS

AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖS TYRIMAI RESEARCH ON QUALITY OF HIGHER EDUCATION	11
<hr/>	
Kęstutis PUKELIS, Antanas SMETONA	12
ŠVIETIMO SAŲOKOS <i>LEARNING OUTCOME</i> DARNINIMAS LIETUVIŲ KALBOJE HARMONISATION OF THE EDUCATIONAL CONCEPT <i>LEARNING OUTCOME</i> IN THE LITHUANIAN LANGUAGE	
<hr/>	
Kęstutis PUKELIS	38
STUDIJŲ PROGRAMŲ RENGIMAS IR ATNAUJINIMAS: STUDIJŲ REZULTATŲ PARADIGMA STUDY PROGRAMME DESIGNING AND RENEWAL: LEARNING OUTCOMES PARADIGM	
<hr/>	
Izabela SAVICKIENĖ	74
STUDIJA VIMO PASIEKIMŲ ĮVERTINIMO PROJEKTAVIMAS DESIGNING OF STUDENT LEARNING ACHIEVEMENT EVALUATION	
<hr/>	
Eglė STASIŪNAITIENĖ, Odetta NORKUTĖ	94
UNIVERSITETINIŲ STUDIJŲ PRAKTIKOS KOKYBINIAI PARAMETRAI QUALITATIVE PARAMETERS OF PRACTICE DURING UNIVERSITY STUDIES	
<hr/>	
Naser SHIRBAGI	118
IRANO UNIVERSITETŲ DĖSTYTOJŲ IR STUDENTŲ NUOMONĖ APIE „STUDENTAI ĮVERTINA DĖSTYMĄ“ METODO EFEKTYVUMĄ IRANIAN UNIVERSITY TEACHERS' AND STUDENTS' VIEWS ON EFFECTIVENESS OF STUDENTS' EVALUATION OF TEACHING	
<hr/>	
Nora PILEIČIKIENĖ	132
SOCIALINIŲ DALININKŲ BENDRADARBIAVIMAS UŽTIKRINANT STUDIJŲ PROGRAMŲ KOKYBĘ: TEORIJA IR PRAKTIKA LIETUVOJE STAKEHOLDERS' COOPERATION IN THE STUDY PROGRAMME QUALITY ASSURANCE: THEORY AND PRACTICE IN LITHUANIA	
<hr/>	
Lena BOSTRÖM	158
KAIP STUDIJUOJA BŪSIMIEJI PAGRINDINĖS MOKYKLOS MUZIKOS IR KITŲ MOKOMŲJŲ DALYKŲ MOKYTOJAI ŠVEDIJOJE? DVIEJŲ MOKYTOJO SPECIALYBĖS STUDENTŲ GRUPIŲ ŠVEDIJOJE LYGINAMOJI ANALIZĖ HOW DO TEACHER STUDENTS FOR COMPULSORY SCHOOL LEARN COMPARED TO MUSIC TEACHER STUDENTS IN SWEDEN? A COMPARATIVE STUDY OF TWO DIFFERENT STUDENT TEACHER GROUPS IN SWEDEN	

AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖS REALIJOS REALITIES OF HIGHER EDUCATION QUALITY	181
<hr/>	
TEISĖS AKTAI • LEGAL ACTS	182
LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO ĮSAKYMAI ORDERS OF THE MINISTER OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA	182
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMAI RESOLUTIONS OF GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA	183
STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRO DIREKTORIAUS ĮSAKYMAI ORDERS OF THE DIRECTOR OF THE CENTRE FOR QUALITY ASSESSMENT IN HIGHER EDUCATION	183
<hr/>	
KONFERENCIJOS • CONFERENCES	184
PENKTASIS EUROPOS AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖS UŽTIKRINIMO FORUMAS „TILTŲ TIESIMAS: KOKYBĖS UŽTIKRINIMO ĮPRASMINIMAS EUROPINIAME, NACIONALINIAME IR INSTITUCINIAME KONTEKSTE“ FIFTH EUROPEAN QUALITY ASSURANCE FORUM “BUILDING BRIDGES: MAKING SENSE OF QUALITY ASSURANCE IN EUROPEAN, NATIONAL AND INSTITUTIONAL CONTEXT“	184
STUDIJŲ KOKYBĖS STIPRINIMAS AUKŠTAJAME MOKSLE STRENGTHENING QUALITY IN HIGHER EDUCATION	188
<hr/>	
PROJEKTAI • PROJECTS	192
PIRMOSIOS STUDIJŲ PAKOPOS IR VIENTISŲJŲ STUDIJŲ PROGRAMŲ ATNAUJINIMAS VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETE REMIANTIS VIENINGOS EUROPOS AUKŠTOJO MOKSLO ERDVĖS PRINCIPAIS RENEWING FIRST CYCLE AND INTEGRATED STUDY PROGRAMMES AT VYTAUTAS MAGNUS UNIVERSITY ON THE BASIS OF COMMON EUROPEAN HIGHER EDUCATION AREA PRINCIPLES	192
<hr/>	
APGINTI DARBAI • DEFENDED THESES	196
DISERTACIJOS DOCTORAL DISSERTATIONS	196
MAGISTRŲ DARBAI MASTER THESIS	201

STUDIJŲ REZULTATŲ INTEGRAVIMAS Į STUDIJŲ PROGRAMAS: BENDRŲJŲ MOKĖJIMŲ PARADIGMA

DAKTARO DISERTACIJA

2011 m. vasario 11 d. Vytauto Didžiojo universitete Nora Pileičikienė apgynė daktaro disertaciją *Studijų rezultatų integravimas į studijų programas: bendrųjų mokėjimų paradigma*.

Studijų kokybės sampratos pasirinkimą, kokybės užtikrinimo tikslus bei principus diktuoja išorinė aukštųjų mokyklų aplinka. Praeityje studijų programų rengimas ir kokybės užtikrinimas rėmėsi indėlio (angl. *input*) kategorija, buvo pagrįstas ekspertų išvadomis, paremtomis jų patirtimi ir intuicija. Bolonijos proceso reformomis akcentuojama studijų orientacija į rezultatus: siekiant sumažinti atotrūkį tarp žinių, mokėjimų ir jų taikymo kompetentingumo, ugdomo aukštosiose mokyklose ir reikalingo darbo rinkoje bei visuomeniniame gyvenime, studijų programų rengimas ir kokybės užtikrinimas turi būti grindžiamas aktualiais studijų rezultatais. N. Pileičikienės atlikto tyrimo problemą nusako studijų rezultatų integravimo į studijų programas metodologijos išskaidymas į atskiras temines sritis. Tyrimu siekta atsakyti į klausimą – kokiais metodologiniais principais turi remtis studijų rezultatų, išreikštų bendraisiais mokėjimais, integravimas į studijų programas, kad programose ugdomi mokėjimai atitiktų darbo rinkos ir demokratinės visuomenės plėtros poreikius?

Siekdama įgyvendinti iškeltą tikslą, disertantė 1) apibūdino aukštojo mokslo raidos tendencijas, lėmusias studijų rezultatais

INTEGRATION OF LEARNING OUTCOMES INTO STUDY PROGRAMMES: GE- NERIC SKILLS PARADIGM

DOCTORAL DISSERTATION

Nora Pileičikienė defended her doctoral dissertation *Integration of learning outcomes into study programmes: generic skills paradigm* at Vytautas Magnus University on 11 February 2011.

External context of higher education institutions dictates the choice of conception of quality, as well as the aims and principles for quality assurance. Previously, the development of study programme and its quality assurance were based on the input category and expert reports were prepared in accordance with their experience and insight. The Bologna reforms emphasize the shift towards learning outcomes: in order to narrow the gap among knowledge, skills and competence developed through higher education and required for labour market and social life, the development of study programmes and its quality assurance are based on relevant learning outcomes. The problem of Pileičikienė's research is described by the distinction of the methodology of learning outcome integration into study programmes into separate thematic fields. The research aims to answer the question: what methodological principles should be used for integration of learning outcomes, determined by generic skills, into study programmes, so that skills developed in study programmes would match the needs of labour market and development of democratic society?

Seeking to realize the research aim the author of the dissertation 1) described the trends of development of higher education

grįstų studijų programų koncepcijos diegimą, 2) atskleidė studijų rezultatų integravimo į studijų programas reikšmę tarptautiniu, šalies ir instituciniu lygmenimis, 3) apibrėžė bendraisiais mokėjimais išreikštų studijų rezultatų sampratą, 4) pagrindė studijų rezultatų, išreikštų bendraisiais mokėjimais, integravimo į studijų programų rengimą ir kokybės užtikrinimą principus bei etapus, 5) apibrėžė socialinių dalininkų funkcijas integruojant studijų rezultatus į studijų programas, 6) nustatė socialinių dalininkų patirties naudojimo pagrįstumą integruojant studijų rezultatus į Lietuvos aukštųjų mokyklų studijų programas ir 7) tarptautiniu kontekstu aktualius Lietuvos aukštųjų mokyklų studijų programų rezultatus, išreikštus bendraisiais mokėjimais.

Disertacijos tyrimo mokslinį naujumą pagrindžia tai, kad buvo susisteminti, moksliniais tyrimais paremti studijų rezultatų, išreikštų bendraisiais mokėjimais, integravimo į studijų programas metodologiniai principai, pristatyta aktualių studijų rezultatų, išreikštų bendraisiais mokėjimais, nustatymo metodika bei susistemintos įvairių socialinių dalininkų grupių funkcijos ir atsakomybės sritys integruojant studijų rezultatus į studijų programų rengimą ir kokybės užtikrinimą. Disertacijos tyrimas atveria galimybes naujiems tyrimams ir tobulinimams studijų rezultatų integravimo į studijų programas ir studijų rezultatais išreikštų mokėjimų ugdymo(si) srityse. Šis tyrimas suteikia praktinę reikšmę studijų programų rengėjams pakeisti studijų programų rengimo ir kokybės užtikrinimo koncepciją iš tradicinės, indėliu pagrįstos, į pagrįstą studijų rezultatais ir nukreiptą į studentų mokėjimų, atliepančių darbo rinkos bei demokratinės visuomenės plėtros poreikius, ugdymą(si). Tyrimu nustatyti nepakankamai iš(si)ugdyti bendrieji mokėjimai, todėl studijų programų rengėjams sudarytos galimybės į studijų programas integruoti socialinių dalininkų poreikiais pagrįstus studijų

that influenced implementation of learning outcomes conception, 2) revealed the significance of integration of learning outcomes into study programmes on international, national and institutional levels, 3) defined the concept of learning outcomes determinate by generic skills, 4) validated the principles and stages of integration of learning outcomes, determinate by generic skills, into the process of study programmes development and quality assurance, 5) validated the functions of stakeholders when integrating learning outcomes into development of study programmes and quality assurance, 6) determined the validity of the use of stakeholders' experience when integrating learning outcomes into Lithuanian higher education programmes and 7) the learning outcomes of Lithuanian higher education programmes, determinate by generic skills, that are relevant in the international context.

Novelty of dissertation research is based on systemised and research-based methodological principles for integration of learning outcomes, determinate by generic skills, into study programmes, methodology for identification of learning outcomes, determinate by generic skills, and systematized functions as well as responsibilities of various stakeholders' groups when integrating learning outcomes into development of study programmes and its quality assurance. The research of the dissertation reveals the issues for the new research and improvements in the fields of integration of learning outcomes into study programmes and development of skills, expressed by the statements of learning outcomes. The performed research provides practical significance for the developers of study programmes to move the development of study programme and its quality assurance from traditional input-based to learning outcomes-based and oriented towards the development of student skills that match the needs of labour market and development of democratic society. Indicated relevant generic skills provide an opportunity

rezultatus, o išskirtos socialinių dalininkų funkcijos ir atsakomybės sritys sudaro prielaidas studijų programų rengėjams paskirstyti socialinių dalininkų veiklas pagal jų kompetentingumo sritis.

Tyrimo metu išryškėjusiems studijų rezultatų integravimo į studijų programas probleminiams aspektams spręsti disertacijos autorė pristatė tyrimo rezultatais pagrįstas rekomendacijas mokslininkams ir rekomendacijas aukštųjų mokyklų administracijos atstovams ir dėstytojams, atsakingiems už studijų programų rengimą bei kokybės užtikrinimą.

to integrate into study programmes learning outcomes that are based on the needs of stakeholders and determined stakeholders' functions and responsibilities could help programme developers to allocate stakeholders' activities according to their competence.

Problematic issues of integrating learning outcomes into study programmes identified through the research were addressed by the author of dissertation through recommendations, based on the research results, to researchers and managers of higher education institutions as well as teachers responsible for the development of study programmes and quality assurance.

IZABELA SAVICKIENĖ

Vytauto Didžiojo universiteto Studijų kokybės centras •
Centre for Quality of Studies at Vytautas Magnus University

BENDROSIOS NACIONALINĖS KVALIFIKACIJŲ SĄRANGOS FUNKCIONALUMAS: DIEGIMO PARAMETRAI

DAKTARO DISERTACIJA

2011 m. vasario 11 d. Vytauto Didžiojo universitete Irma Spūdytė apgynė disertaciją *Bendrosios nacionalinės kvalifikacijų sąrangos funkcionalumas: diegimo parametrai (moksliniai vadovai: 2005–2009 m. – prof. habil. dr. R. Laužackas; 2009–2011 m. – prof. habil. dr. K. Pukelis)*.

Atsirandančios naujos mokymosi galimybės ir būdai, darbo jėgos profesinis ir teritorinis mobilumas, švietimo ir darbo rinkos internacionalizacija bei kiti panašūs veiksniai lemia nacionalinės kvalifikacijų sąrangos poreikį. Europos švietimo ir užimtumo politikos nuostatose, kurios išdėstomos Bolonijos proceso dokumentuose, Kopenhagos proceso bei kituose strateginiuose dokumentuose, pabrėžiamas nacionalinių kvalifikacijų sąrangų kūrimo ir diegimo bei sąsajų su Europos lygmens kvalifikacijų sąrangomis reikšmingumas. Nacionalinė kvalifikacijų sąranga yra tapusi tarptautinės švietimo politikos išskirtiniu bruožu bei įvairių tarptautinių organizacijų susidomėjimo objektu, o pastarojo meto tendencijos bendrųjų nacionalinių kvalifikacijų sąrangų kūrimo ir diegimo srityje rodo intensyvėjantį naujų šalių įsijungimą į šiuos procesus. Vis dėlto, nepaisant potencialios naudos, bendrųjų nacionalinių kvalifikacijų sąrangų diegimo procesai dažnai yra problemiški.

Disertacijos *problematika* remiasi nuostata, kad bendrosios nacionalinės kvalifikacijų sąrangos kūrimo ir diegimo procese kyla metodologinių, politinių, finansinių ir kitokio pobūdžio problemų, o rezultatai dažnai

EFFICIENCY OF THE COMPREHENSIVE NATIONAL QUALIFICATIONS FRAMEWORK: IMPLEMENTATION PARAMETERS

DOCTORAL DISSERTATION

On 11 February 2011 at Vytautas Magnus University Irma Spūdytė defended her dissertation *Efficiency of the Comprehensive National Qualifications Framework: Implementation Parameters (supervisors: 2005–2009 – prof. habil. dr. R. Laužackas; 2009–2011 – prof. habil. dr. K. Pukelis)*.

The demand for a national qualifications framework is influenced by the new emerging opportunities and ways to learn, professional and geographical mobility of labour force, internationalisation of education and labour market and other similar factors. Regulations of the European education and employment policies provided in the Bologna Process documents, Copenhagen Process and other strategic documents emphasise the significance of creation and implementation of national qualifications frameworks, as well as links with qualifications frameworks at the European level. A national qualifications framework has become an exceptional feature of international educational policy and interests various international organisations. Current trends in the spheres of creation and implementation of comprehensive national qualifications frameworks indicate that new states intensively get involved into these processes. However, despite potential benefit, implementation processes of comprehensive national qualifications frameworks are often problematic.

Relevance of the dissertation is based on the statement that methodological, political, financial and other problems are faced in the process of creation and implementation of the comprehensive national qualifications framework while results usually fail to correspond to

neatitinka keliamų tikslų. Tačiau mokslinėje literatūroje tik fragmentiškai nagrinėjami požymiai, potencialiai susiję su veiksmingu bendrosios nacionalinės kvalifikacijų sąrangos funkcionavimu, bet nėra išskirti ir detalizuoti diegimo parametrai, sudarantys prielaidas jos funkcionalumui. Šiuo tyrimu buvo siekiama pagrįsti bendrosios kvalifikacijų sąrangos diegimo parametrus, sąlygojančius jos funkcionalumą nacionaliniame kontekste.

Pirmojoje disertacijos dalyje „Bendrosios nacionalinės kvalifikacijų sąrangos samprata, kūrimo prielaidos, raida ir diegimo parametrai“ apibrėžta bendrosios nacionalinės kvalifikacijų sąrangos samprata, jos funkcijos bei paskirtis mokymosi visą gyvenimą kontekste, identifikuoti bendrosios nacionalinės kvalifikacijų sąrangos funkcionalumo požymiai apžvelgus nacionalinių kvalifikacijų sąrangų kūrimo ir diegimo patirtį pasaulyje, parengtas bendrosios nacionalinės kvalifikacijų sąrangos *kaip naujovės* diegimo modelis, detalizuoti ir teoriškai pagrįsti diegimo parametrai.

Antrojoje disertacijos dalyje „Empirinis bendrosios nacionalinės kvalifikacijų sąrangos diegimo parametrų ir jų reikšmingumo pagrindimas“ pristatomi dviejų – kokybinio ir kiekybinio – empirinių tyrimų rezultatai. Kokybinio tyrimu buvo patvirtinta bendrosios nacionalinės kvalifikacijų sąrangos diegimo parametrų tarpusavio priklausomybė, akcentuotas nacionalinės ir tarptautinės aplinkos veiksmų reikšmingumas; išryškintas bendrosios nacionalinės kvalifikacijų sąrangos latentinių funkcijų reikšmingumas jos funkcionalumui; patvirtinta nuostata, kad svarbu vertinti ne tik nacionalinės kvalifikacijų sąrangos diegimo parametrų, juos nusakančių kriterijų, bet ir kriterijus atliepančių rodiklių reikšmingumo lygmenį; patvirtinta prielaida, kad ištekliai, kuriuos galima skirti nacionalinės kvalifikacijų sąrangai diegti, yra vienas reikšmingiausių

the raised objectives. However, scientific literature provides only fragmentary analysis of features potentially related to effective functioning of the comprehensive national qualifications framework; no detailed implementation parameters that determine its functionality are identified. *The aim* of the research was to validate implementation parameters of the comprehensive qualifications framework that determine its efficiency in national context.

The first part of the dissertation “Conception, Development Preconditions, Evolution and Implementation Parameters of the Comprehensive National Qualifications Framework” defines the concept of the comprehensive national qualifications framework, its functions and purpose in the context of life-long learning, identifies efficiency features of the comprehensive national qualifications framework through the review of worldwide experience when creating and implementing national qualifications frameworks, as well as a model for implementing the comprehensive national qualifications framework *as a novelty* is designed and implementation parameters are elaborated and theoretically validated.

The second part of the dissertation “Empirical Validation of the Implementation Parameters of the Comprehensive National Qualifications Framework and their Significance” presents results of two researches (qualitative and quantitative). The qualitative research confirms interdependence of the implementation parameters of the comprehensive national qualifications framework; emphasises importance of factors from national and international environment; highlights the importance of latent functions of the comprehensive national qualifications framework on its efficiency; a statement is proved that it is important to assess the level of significance of not only implementation parameters of a national qualifications framework and criteria that define them but also of indicators that reflect these criteria; an assumption is proved that resources which can be provided

diegimo parametrų, darančių įtaką kitų nacionalinės kvalifikacijų sąrangos parametrų charakteristikoms. Kiekybiniu tyrimu buvo išryškintas bendrosios nacionalinės kvalifikacijų sąrangos diegimo parametrų reikšmingumas Lietuvos kontekste, leidžiantis numatyti nacionalinės kvalifikacijų sąrangos diegimo prioritetines kryptis šalyje. Abiejų tyrimų rezultatai patvirtino nuostatą, kad bendroji nacionalinė kvalifikacijų sąranga turėtų būti traktuojama kaip modifikuojanti ir kompleksinė naujovė, o jos efektyvumas ir funkcionalumas priklauso nuo diegimo proceso nuoseklumo, taisyklių kūrimo ir diegimo būdų bei diegimo konteksto.

Šios disertacijos rezultatai atveria naujas tyrimų kryptis (diegimo parametrų reikšmingumo vertinimas skirtinguose nacionaliniuose kontekstuose, kt.) ir yra reikšmingi tiek teoriniu, tiek praktiniu švietimo politikos formavimo lygmeniu. Tyrimo metu išryškėjusiems bendrosios nacionalinės kvalifikacijų sąrangos diegimo probleminiams aspektams spręsti disertacijos autorė pateikia mokslinės literatūros analizės ir empirinių tyrimų rezultatais pagrįstas rekomendacijas mokslininkams ir kitiems švietimo tyrėjams, švietimo politikams ir politikos kūrėjams bei profesinio rengimo institucijų ir darbdavių atstovams.

for the implementation of a national qualifications framework are one of the most significant implementation parameters that can influence characteristics of other parameters of a national qualifications framework. The quantitative research helps to highlight the significance of implementation parameters of the comprehensive national qualifications framework in the Lithuanian context that allows anticipating priority areas for implementing a national qualifications framework in the country. Both researches prove the statement that the comprehensive national qualifications framework should be treated as modifying and complex novelty and its effective functioning depends on the sequence, methods and context of implementation.

The results of this dissertation reveal new research areas (assessing importance of implementation parameters in different national contexts etc.) and are significant at both theoretical and practical levels of educational policy. On the basis of the results of literature analysis and empirical researches, the author of the dissertation provides scientists and other education researchers, politicians and education policy makers, as well as representatives of vocational training institutions and employers with recommendations on how to solve problematic aspects related to the implementation of the comprehensive national qualifications framework that have been revealed during this research.

IZABELA SAVICKIENĖ

Vytauto didžiojo universiteto Studijų kokybės centras •
Centre for Quality of Studies at Vytautas Magnus University

2011 M. BIRŽELIO MĖN.
VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETE
APGINTAS MAGISTRO DARBAS
ŠVIETIMO KOKYBĖS VADYBOS SRITYJE:

VDU Studijų kokybės įvertinimas
Erasmus studentų požiūriu

MASTER'S THESES IN THE DOMAIN
OF EDUCATION QUALITY MANAGEMENT
DEFENDED AT VYTAUTAS MAGNUS
UNIVERSITY IN JUNE 2011

Evaluation of VMU study quality
from the Erasmus students' point of view

Konstantinas KURŽEVAS

*VDU Socialinių mokslų fakultetas, Edukologijos katedra, edukologijos magistras
Department of Educology at the faculty of Social Sciences, VMU, Master of Educology*

Žurnalas „AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖ“ leidžiamas ne rečiau kaip vieną kartą per metus. Rankraščiai priimami lietuvių arba anglų kalbomis, recenzuojami anonimiškai dvejų recenzentų (atskirais atvejais – trijų recenzentų) ir spausdinami su vertimu atitinkamai į lietuvių arba anglų kalbas.

Žurnalo realijų dalyje pateikiama Lietuvos ir užsienio aukštojo mokslo kokybės raidos kronika: informacija apie apgintus ir publikuotus mokslinius darbus, įvykusias ir būsimas konferencijas, nacionalinius ir tarptautinius projektus mokymo / studijų kokybės srityje, studijų programų ir aukštojo mokslo institucijų tarptautinę akreditaciją, teigiamą aukštojo mokslo kokybės tobulinimo patirtį Lietuvoje bei užsienyje, teisės aktus ir įstatymus, reglamentuojančius aukštojo mokslo kokybę, kitus reikšmingus įvykius studijų ir tyrimų kokybės gerinimui.

STRAIPSNŲ PATEIKIMO TAISYKLĖS

Spausdinimui pateikiami straipsniai, parašyti lietuvių arba anglų kalbomis.

Straipsniai rašomi MS Word teksto redaktoriaus programoje, Times New Roman 12 punktų šriftu.

Straipsniai neturi viršyti 10 standartinio dydžio puslapių, su vienos eilutės tarpais bei esant tokiems atstumams nuo puslapio kraštų: nuo viršaus – 2 cm, iš apačios – 2 cm, iš kairės – 3 cm, iš dešinės – 1 cm. Priedai neturėtų viršyti 5 puslapių.

Straipsnio struktūra turėtų būti tokia:

- Straipsnio pavadinimas (14 pt, bold).
- Autoriaus vardas ir pavardė, institucija, kuriai atstovauja, arba, jei tokios nėra, miestas ir šalis, kur autorius gyvena (12 pt, italic).
- Santrauka (200-600 spaudos ženklų apimties): glaustas straipsnio pristatymas.
- Pagrindinių sąvokų, naudojamų straipsnyje, aptariant pagrindinius aukštojo mokslo kokybės reiškinius, apibrėžimai.

The journal “THE QUALITY OF HIGHER EDUCATION” is published at least once a year. Manuscripts are accepted in Lithuanian or English languages, reviewed using blind peer review method by two reviewers (in special cases – three reviewers) and published adequately providing translation into Lithuanian or English languages.

Realities section of the journal includes chronicle of the development of higher education quality in Lithuania and foreign countries, namely information concerning defended and published scientific works, past and future scientific conferences, national and international projects in teaching/learning or study quality, international accreditation of higher education institutions and study programmes, best practice of the development of higher education institutions and study programmes, best practice of the development of higher education quality in Lithuania and abroad, legislation and decrees of law regulating quality of higher education, and other significant events improving quality of studies and research.

REQUIREMENTS FOR MANUSCRIPTS

Manuscripts should be presented in English or Lithuanian.

Manuscripts should be written by MS Word, using Times New Roman font, in 12 point.

Manuscripts should not exceed 10 standard size pages, with single spacing and the following margins: top – 2 cm, bottom – 2 cm, left – 3 cm, right – 1 cm. Annexes should not exceed 5 pages.

Manuscripts should be of the following structure:

- The title of the manuscript (in 14 pt, bold)
- Author's name and surname, the name of the institution he/she represents or, if none, the city and country of residence (in 12 pt, italic).
- An abstract (200–600 characters): a brief presentation of the manuscript.
- Key words used to discuss the principal phenomena of higher education quality, found in the manuscript, and definitions (descriptions) of these concepts.

- Įvadas, kuris galėtų aprėpti šiuos klausimus: paaiškinimą, kodėl tema yra aktuali / svarbi, tyrimo problemą, glaustą straipsnio struktūrą ir kita.

- Tyrimo aprašymas ir analizė pristatoma sunumeruotuose skyriuose (ar poskyriuose) su pavadinimais. Tai gali būti tyrimo rezultatų, jų svarbos ir reikšmės tyrimo ir / ar studijų kokybės plėtoje pristatymas. Empirinio tyrimo atveju, pagrindinėje dalyje turėtų būti teorijos, hipotezių, procedūrų, rezultatų ir aptarimo skyriai.

- Glaustos ir struktūrizuotos išvados bei rekomendacijos.

- Literatūros sąrašas.

- Prieduose, jei reikia, turėtų būti pateikiama bet kokia kita papildoma informacija.

- Atskirame puslapyje turėtų būti pateikta informacija apie autorių – vardas, pavardė, institucija, mokslo interesų kryptys, kontaktinė informacija (adresas, elektroninio pašto adresas, nuoroda į asmeninį internetinį puslapį).

Kiti reikalavimai straipsniui

Citavimas:

- Rankraščiuose reikėtų apsiriboti tik formaliomis citatomis, kurios nepažeidžia autorių teisių reikalavimų.

- Straipsnio tekste pateikiama tokia informacija: cituojamo autoriaus pavardė ir kūrinio leidimo metai (pavyzdžiui, Petraitis, 2003 arba Petraitis, Juozaitis, 2004)

- Jei tiksli citata, pateikiama tekste, po kūrinio metų dar pateikiamas puslapis, kuriame galima rasti citatą (pavyzdžiui, Petraitis, 2003, p. 23 arba Petraitis, Juozaitis, 2004, p. 23–24).

- Internetinis šaltinis traktuojamas kaip ir kitos publikacijos su autoriumi bei metais. Jei negalima nustatyti autoriaus, rašykite URL, pavyzdžiui, URL, 2003 arba URL (data nenurodyta).

Literatūros sąrašas:

- Literatūros sąrašė pateikiamos tekste minimos publikacijos, išdėstytos alfabetine tvarka, nurodant pavardę, inicialus, metus (skliaustuose), pavadinimą, šaltinį (pavyzdžiui,

- An introduction, which could cover the following issues: the explanation why the topic is relevant/urgent, the research problem, a short structure of the paper, and other issues.

- The description and analysis of the research presented in numbered and entitled sections (and subsections). They could involve the presentation of research results, their significance and importance for the development of research and/or study quality. In case of empirical research, the main part should contain chapters on theory, hypotheses, procedures, results and discussion.

- Brief and structured conclusions and recommendations.

- References.

- Any other additional information, if necessary, could be included in annexes.

- On a separate page: information about the author – name, surname, institution, research interests, information for contacts (address, email, link to personal web page).

Other requirements for manuscripts

Quotation:

- Manuscripts should limit formal quotations to those held by copyright.

- The references in the text are presented by pointing author's surname, and the year of publication (for example, Petraitis, 2003 or Petraitis, Juozaitis, 2004)

- When exact quotations are included, the page where the quotation can be found follows the year (for example, Petraitis, 2003, p. 23 or Petraitis, Juozaitis, 2004, p. 23–24).

- Internet resources are treated like other publications with author and year. If the author cannot be identified, put the URL, for instance, URL, 2003 or URL (not dated).

References:

- In the references the publications that are mentioned in the text should be listed in an alphabetical order with indication of surname, initials, year (in brackets),

žurnalas ar redaguota knyga – italic – bei jos redaktoriai), miestas, kuriame kūrinys išleistas, leidykla ir puslapiai. Žemiau pateikiami pavyzdžiai, kaip rengiant literatūros sąrašą pristatyti publikacijas žurnale, knygoje ir monografijoje:

- Petraitis K. (2004). *Kokybė ir kiekybė // Aukštojo mokslo kokybė*, 1. Kaunas: VDU, p. 25–37.

- Juozaitis J., Petraitis K. (1999). Kas yra kokybė? // *Kokybės klausimai*. (Red. Kalvinas R.). Vilnius: Tyto Alba, p. 15–29.

- Juozaitis S. (2000). *Švietimo kokybė*. Vilnius: Alma Litera, 268 p.

Internetiniai puslapiai literatūros sąrašė turi būti pristatomi taip: straipsnio autoriaus pavardė, inicialai (jei pavardė nežinoma, rašykite URL), metai, pavadinimas, URL ir parsiuntimo data, pavyzdžiui:

- Hämäläinen K., Pehu-Voima S., Wahlén S. (2001). *Institucinis vertinimas Europoje*. Internetinis adresas: <http://www.enqa.net/texts/institutional.pdf>. Puslapis aplankytas 2004 m. birželio 10 d.

- *Kokybės procedūros Europos aukštajame moksle* (2003). Internetinis adresas: <http://www.enqa.net/texts/procedures.pdf>. Puslapis aplankytas 2004 m. birželio 19 d.

Sutrupinimai:

- Pirmą kartą naudojant akronimą, tokį kaip UNESCO, pirma turėtų būti pateikiamas pilnas pavadinimas arba pilnas pavadinimas turėtų būti pateikiamas skliausteliuose. Turėtų būti vengiama tokių sutrupinimų kaip Nr., t. t. bei vs.

- Lentelėse naudojami sutrupinimai bei simboliai turėtų sutapti su naudojamais tekste arba paaiškinti išnašose puslapio apačioje.

Vaizdinė informacija:

- Lentelės yra pateikiamos su pavadinimais pateiktas eilutės centre, lentelės numeris pateikiamas eilute aukščiau dešinėje.

- Paveikslai, diagramos ir schemos taip pat yra numeruojamos, jų pavadinimai pateikiami eilutės centre paveikslų apačioje. Prašome pateikti geriausiai matomas, juodai–baltas kopijas.

title, source (for example, journal or edited book (italic) and its editors), city of publishing, publisher and pages. The following examples are given for a publication in a journal, the one in a book, and a monograph:

- Petraitis K. (2008). *Quality and Quantity // Quality of Higher Education*, 1. Kaunas: VMU, p. 25–37.

- Juozaitis J., Petraitis K. (2008). What is Quality? In Kalvinas R. (Eds.), *Issues on Quality*. Vilnius: Tyto Alba, p. 15–29.

- Juozaitis S. (2008). *Quality of Education*. Vilnius: Alma Litera, 268 p.

Internet homepages should be put with surname, initial (if the name is not known, put the URL), year, title, URL and date of retrieval, for instance:

- Hämäläinen K., Pehu-Voima S., Wahlén S. (2008). *Institutional Evaluation in Europe*. Available at <http://www.enqa.net/texts/institutional.pdf>. Site visited 10th June 2004.

- *Quality Procedures in European Higher Education* (2003). Available at <http://www.enqa.net/texts/procedures.pdf>. Site visited 19th June 2008.

Abbreviations:

- When an acronym is used for the first time, such as UNESCO, it should follow its full title or its title should be presented in brackets. Abbreviations such as No., etc., and vs., should be avoided.

- Abbreviations and symbols used in the tables should match ones used in the text or they need to be explained in the footnotes.

Visual information:

- Tables are presented with titles given in the center of the text, and their numeration is given above on the right.

- Pictures, diagrams and schemes are also numbered and their titles are given below, centered. Please provide the best possible copies in black and white.

Išnašos:

- Išnašos gali būti naudojamos trumpiems paaiškinimams.
- Literatūros sąrašui nurodyti išnašos nenaudojamos.
- Išnašose gali būti pateikiamos trumpos padėkos.
- Kitais atvejais jų turėtų būti vengiama.

Pristatymas:

Straipsnio kopija privalo būti pasirašyta autoriaus (autorių) ir atsiųsta paštu. Elektroninė straipsnio versija išsiunčiama elektroniniu paštu.

PRENUMERATA

- Priimama iš Lietuvos ir užsienio šalių skaitytojų faksu, elektroniniu arba paprastu paštu, nurodant užsakomų egzempliorių skaičių, užsakovą ir adresą.
- Žurnalo kaina – 30 Lt (prenumeratoriams Lietuvoje), 35 eurai (prenumeratoriams kitose šalyse).

LEIDYKLOS SĄSKAITA

Vytauto Didžiojo universitetas
Studijų kokybės centras
Žurnalas „Aukštojo mokslo kokybė“
AB SEB bankas
A/s LT04 7044 0600 0284 8625
Banko kodas 70440

REDAKCIJOS ADRESAS

Vytauto Didžiojo universitetas
Studijų kokybės centras
S. Daukanto g. 27–314
LT-44249, Kaunas, Lietuva
Tel.: (837) 327972
Faks.: (837) 327973
El. p.: zur_amk@fc.vdu.lt

Footnotes:

- Footnotes could be used for short explanations.
- Footnotes should not be used for references.
- Brief acknowledgements could be included in footnotes.
- In other cases footnotes should be avoided.

Delivery:

A copy of the manuscript, being printed in the journal must be signed by the author (authors) and delivered by mail. An electronic version of the manuscript should be sent by email.

SUBSCRIPTION

- Subscription is accepted from Lithuanian and foreign readers by e-mail, fax or by post providing the number of copies wanted, the name of subscriber and the address.
- The price of the copy of journal 30 Lt (applies for Lithuanian delivery addresses), 35 Euro (applies for delivery addresses outside Lithuania).

ACCOUNTS OF PUBLISHING HOUSE

Vytautas Magnus University
Centre for Quality of Studies
Journal “The Quality of Higher Education”
IBAN LT04 7044 0600 0284 8625
Favour – Vytautas Magnus University
Beneficiary bank: AB SEB bankas
Bank code: 70440
BIC CODE CBVILT2X

ADDRESS OF THE PUBLISHER

Vytautas Magnus University
Centre for Quality of Studies
S. Daukanto g. 27–314
LT-44249, Kaunas, Lithuania
Phone: (+370 37) 327973
Fax.: (+370 37) 327973
E-mail: zur_amk@fc.vdu.lt

STRAIPSNŲ RECENZENTAI / MANUSCRIPT REVIEWERS

ALLAN AUDRONĖ • Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University · LT
ARÓSTEGUI JOSÉ-LUIS • Universidad de Granada / University of Granada · ES
DIENYS VINCENTAS • Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras /
Qualifications and Vocational Education and Training Development Centre · LT
GURSKIENĖ ODETA • Lietuvos edukologijos universitetas / Lithuanian University of Educational Sciences · LT
JUODAITYTĖ AUDRONĖ • Šiaulių universitetas / Šiauliai University · LT
KAMINSKIENĖ LINA • Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University · LT
MCMAHON TIM • University College Dublin · IRL
PATRY JEAN-LUC • Universitāt Salzburg / University of Salzburg · A
PUKELIS KĖSTUTIS • Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University · LT
RAUDONIUS STEPONAS • Aleksandro Stulginskio universitetas / Aleksandras Stulginskis University · LT
SAVICKIENĖ IZABELA • Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University · LT
SMETONA ANTANAS • Vilniaus universitetas / Vilnius University · LT
TŪTLYS VIDMANTAS • Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University · LT
ŽELVYS RIMANTAS • Lietuvos edukologijos universitetas / Lithuanian University of Educational Sciences · LT
ŽIBĖNIENĖ GINTAUTĖ • Mykolo Romerio universitetas / Mykolas Romeris University · LT
ŽILUKAS PRANAS • Kauno Technologijos universitetas / Kaunas University of Technology · LT

ŽURNALĄ „AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖ“ GALITE RASTI ŠIOSE ELEKTRONINĖSE DUOMENŲ BAZĖSE:
JOURNAL „THE QUALITY OF HIGHER EDUCATION“ IS PLACED IN THESE DATA BASES:

ERIC
(Education Resources Information Center)
<http://www.eric.ed.gov>

EBSCO duomenų bazė / EBSCO Publishing
(Education Research Index)
<http://www.epnet.com/titleLists/er-coverage.pdf>
(Education Research Complete)
<http://www.epnet.com/titleLists/eh-coverage.pdf>

CEEOL
Centrinės ir Rytų Europos elektroninė duomenų bazė /
Central and Eastern European Online Library
<http://www.ceeol.com/aspx/publicationlist.aspx>

MLA
Modern Language Association International Bibliography
<http://www.mla.org>

IndexCopernicus
<http://www.indexcopernicus.com>

AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖ
THE QUALITY OF HIGHER EDUCATION
2011 / 8

UDK 378.1(474.5)
Au55

Vadybininkė / Manager JOVITA GUDAITYTĖ
Meninė redaktorė / Designer RITA PENKAUSKIENĖ
Viršelio dailininkas / Cover Designer GEDIMINAS PEMPĖ
Kalbos redaktorė / Language Editor RENATA ENDZELYTĖ
Vertėja / Translator AURELIJA SKURVYDAITĖ
Maketuotoja / Paste-up artist IRENA SABALIAUSKAITĖ

Viršelyje pavaizduoti visų Lietuvos aukštųjų mokyklų ženklai.
The cover reflects logos of all Lithuanian higher schools.

ISSN 1822-1645

2011 12 15. Tiražas 150 egz. Užsakymo Nr. K11-075
Spaustuvė „MORKŪNAS ir Ko“, Draugystės g. 17, LT-51229 Kaunas, Lietuva